

Arvamuse avaldamine tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise seaduse 509 SE kohta

Lugupeetud Annely Akkermann!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Riigikogu rahanduskomisjoni poole seoses tulumaksuseaduse ja kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise seadusega 509 SE, millega muu hulgas tõstetakse välislähetuse päevaraha, töötaja tervise edendamiseks tehtavate kulutuste, isikliku auto töösõitudeks kasutamise hüvitise, töötaja majutamise, vastuvõtukulude ning reklaamkingituste maksuvaba piirmäära.

Kaubanduskoda toetab maksuvabade piirmäärade tõstmist ning peab positiivseks, et Rahandusministeerium on mitme piirmäära muutmisel võtnud arvesse Kaubanduskoja varasemaid ettepanekuid. Samas teeme ettepaneku tõsta tervise edendamiseks tehtavate kulutuste maksuvaba piirmäära praeguselt 400 eurolt 1000 euroni aastas.

Järgnevalt selgitame lähemalt (I) tänast olukorda, (II) eelnõuga plaanitavaid muudatusi ning (III) ettepanekut tõsta kehtivat piirmäära.

I Tänapäevane olukord

Tulumaksuseaduse § 48 lõike 5⁵ kohaselt ei maksustata erisoodustusena järgmisi töötaja tervise edendamiseks tehtavaid kulutusi 100 euro ulatuses töötaja kohta kvartalis, kui tööandja on neid võimaldanud kõikidele töötajatele:

- 1) avaliku rahvaspordiürituse osavõtutasu;
- 2) sportimis- või liikumispäevaga regulaarse kasutamisega otseselt seotud kulutusi;
- 3) tööandja olemasolevate spordirajatiste ülalpidamiseks tehtavaid kulutusi;
- 4) kulutusi tervishoiukorralduse infosüsteemi kantud või vastavat kutsetunnistust omava taastusarsti, füsioterapeudi, tegevusterapeudi, logopeedi või kliinilise psühholoogi teenustele;
- 5) ravikindlustuslepingu kindlustusmakset.

II Eelnõuga plaanitavad muudatused

Eelnõu teeb kolm muudatust seoses tervise edendamiseks tehtavate kulutuste maksustamisega. Esiteks, kui kehtiva seaduse kohaselt on piirmäär 100 eurot töötaja

kohta kvartalis, siis eelnõu § 2 punkti 6 kohaselt on piirmäär 400 eurot aastas. Teiseks, erisoodustusena ei maksustata piirmäära ulatuses massaažiga otseselt seotud kulutusi (eelnõu § 2 punkt 7) ning kolmandaks, erisoodustusena ei maksustata kulutusi tervishoiukorralduse infosüsteemi kantud tervishoiutöötaja või kutset või erialast pädevust omava spetsialisti osutatud teenustele (eelnõu § 2 punkt 8).

III Kaubanduskoja ettepanek

Tunnustame Rahandusministeeriumit, et eelnõus on võetud arvesse Kaubanduskoja varasemat ettepanekut täiendada tervise edendamiseks tehtavate kulutuste nimekirja massaažiteenuste ja tervishoiutöötajate osutatud teenustega seotud kulutustega. Nende muudatuste jõustamine annab tööandjatele tänasest avaramad võimalused, et toetada töötajate tervise edendamist, sh nii vaimsete kui ka füüsiliste tervisehäädade ennetamist ja leevendamist. Toetame ka plaanitavat muudatust, mille kohaselt on maksuvaba piirmäär aastapõhine, mitte enam kvartalipõhine.

Samas oleme jätkuvalt seisukohal, et lisaks tervise edendamiseks tehtavate kulutuste nimekirja laiendamisele tuleb tõsta ka maksuvaba piirmäära praeguselt 400 eurolt 1000 euroni aastas järgmistel põhjustel.

- 1) **Kehtiva piirmäära ostujõud on märkimisväärselt vähenenud.** Võrreldes piirmäära jõustumise ajaga (2018. aasta jaanuar) on tarbijahinnaindeks kasvanud Statistikaameti andmetel tänaseks üle 48 protsendi. Ka tervise edendamisega seotud kulud on selle aja jooksul märkimisväärselt tõusnud.
- 2) **Piirmäära ei suurendata ilmselt lähiaastatel.** Kuna piirmäära ei hakata suure tõenäosusega järgmisel või ülejärgmisel aastal muutma, siis on põhjendatud piirmäära tõsta suuremas ulatuses, kui on olnud eelneva perioodi tarbijahinnaindeksi kasv.
- 3) **Tööandjad saaksid hüvitada täiendavaid kulutusi, mis täna ei lähe piirmäära arvestusse.** Kehtiva regulatsiooni üheks kitsaskohaks on, et see võimaldab tööandjal maksuvabalt hüvitada vaid väga väikese osa töötaja tervise edendamise kulutustest, eelkõige sportimisega seotud kulusid. Oleme saanud nii tööandjatelt kui ka töötajatelt tagasisidet, et tööandjad on valmis pakkuma tervise edendamisega seotud kulutuste hüvitamise võimalust, kuid töötajad ei kasuta seda just eeltoodud põhjusel. Kuna eelnõuga laiendatakse piirarvu alla minevate kulutuste loetelu tervishoiuteenuste ja massaažiteenustega otseselt seotud kulutustega, siis on piirmäära tõstmine vajalik selleks, et tööandjad saaksid hüvitada täiendavaid kulutusi, mis täna ei lähe piirmäära arvestusse.
- 4) **Suureneb ettevõtete ja töötajate motivatsioon panustada tervise edendamisse.** Piirmäära tõstmine ja selle alla minevate kulutuste loetelu laiendamine aitavad tõsta ettevõtete motivatsiooni panustada senisest rohkem töötajate tervisesse. Sellele viitab ka Kaubanduskoja liikmete seas läbiviidud uuring, mille kohaselt leidis 93 protsenti vastanutest, et piirmäära tõstmine motiveerib nende ettevõtet senisest rohkem investeerima oma töötajate vaimse ja füüsilise tervise edendamisse. Samuti leidis 90 protsenti vastanutest, et piirmäära tõstmine ajendab nende ettevõtte töötajaid oma vaimse ja füüsilise

tervise eest rohkem hoolt kandma. Põhjus võib peituda selles, et kui ettevõtte tõstab töötaja palka näiteks 100 euro võrra, siis ei pruugi töötaja seda raha kasutada tervise edendamiseks. Kui tööandja pakub sama summa ulatuses võimalust kasutada seda raha sihtotstarbeliselt tervise edendamiseks, siis on suurem tõenäosus, et töötaja kasutab seda tervise edendamiseks.

- 5) **Ettepanekuga kaasneb positiivne mõju inimeste tervisele.** Piirmäära tõstmine ja kulutuste loetelu laiendamine aitavad kujundada positiivseid tervise edendamisega seotud harjumusi, ennetada tervisehädasid, avastada juba varakult haiguseid, takistada haiguste süvenemist ning kiirendada haiguste ravi. See aitab omakorda kaasa inimese tervena elatud aastate pikenedamisele. Lisaks avaldab ettepanek positiivset mõju töötajate haiguspäevade vähendamisele. Seega kaasneb ettepanekuga positiivne mõju nii konkreetsete töötajate tervisele kui ka tervishoiule üldiselt.
- 6) **Muudatusega kaasneb pikemaajalisem positiivne mõju riigieelarvele.** Kui tööandjad panustavad senisest enam töötajate tervisesse, siis muutub töötajate tervis tõenäoliselt ka üldiselt paremaks ning seeläbi vähenevad riigi kulutused tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonda. Seega on ettepaneku näol tegemist meie hinnangul väga kuluefektiivse lahendusega inimeste tervise edendamiseks, millega ei kaasne riigieelarvele täiendavaid kulusid.

Seega teeme ettepaneku muuta eelnõu § 2 punkti 6 sõnastust ja sõnastada see järgmiselt:

„6) paragrahvi 48 lõike 5⁵ sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Erisoodustusena ei maksustata järgmisi töötaja tervise edendamiseks tehtavaid kulutusi 1000 euro ulatuses töötaja kohta aastas, kui tööandja on neid võimaldanud kõikidele töötajatele:““

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Marko Udras

marko.udras@koda.ee 6040070